

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 619:615.12:006.44

РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА – СТРАТЕГІЧНИЙ ПАРТНЕР УКРАЇНИ

*Секунова Ю.В., кандидат історичних наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ*

Відносини Польщі і України відображають взаємний зв'язок між суспільствами та культурний контекст останніх років Європи.

Обидві держави сприймають одна одну як стратегічні партнери, і сприйняття це збереглося протягом майже тридцяти років, сповнених радикальних змін в міжнародному середовищі та внутрішніх політичних трансформацій в обох державах. Стан двосторонніх відносин між ними продовжує бути одним із визначальних факторів регіональної стабільності.

Історія побудови цих відносин між двома державами є досить тривалою. З одного боку, турбулентна та складна історія обох народів у ХХ столітті є частиною колективної пам'яті. Події наприкінці Першої світової війни були пов'язані із боротьбою за незалежність, як Польщі, так і України. Результати виявились різними для двох народів. Боротьба ця створила кілька драматичних епізодів, як, наприклад, зіткнення у Львові чи спільна боротьба проти Радянської Росії, що завершилася підписанням Ризького миру 1921 року, – і ці епізоди продовжують впливати на те, як поляки й українці сприймають одні одних.

Більш віддалена історія, як правило, веде відлік від часів Київської Русі та Польського королівства часів династії П'ястів і теж впливає на взаємне сприйняття українців і поляків. Історія створює міфи й символи, будує наративи та впливає на ідентичності. Протягом тривалого часу поляки й українці знали періоди спільної боротьби проти зовнішніх загроз, ситуативних альянсів та війн між собою. Вони бували об'єднані й роз'єднані питаннями релігії, мови, прав та кордонів. Проблеми такого роду є типовими для відносин між сусідніми державами в Європі. Однак, для Польщі та України справи були більш складними «завдяки» близькості до великих держав – Росії, Австрії та Пруссії. Суперечки та лінії розподілу між поляками й українцями активно використовувалися або підсилювалися могутніми сусідами.

Польща та Україна мають спільне бачення проблем безпеки в Східній Європі, вони підтримують одна одну з цілого ряду питань, і вважають одна одну стратегічними партнерами.

У 1992 році Польща й Україна підписали Угоду про добросусідство, дружбу та співробітництво. За два роки було підписано декларацію принципів взаємовідносин, що підкреслила стратегічне значення держав-партнерів. Увага у двосторонніх відносинах періоду 1990-х років головним чином зосереджувалася на проблемах економіки, торгівлі та історичних питаннях. Сторонам вдалося значною мірою досягти примирення, що базувалося на формулі «пам'ятаємо минуле, але думаємо про майбутнє». Через те, що і Варшава, і Київ були зосереджені на питаннях, не пов'язаних із історією, якийсь час навіть здавалось, що такий підхід спрацює. Україна займалася реформами та розбудовою держави, а Польща готувала порядок денний для приєднання до НАТО та ЄС.

Польща грала важливу роль в подіях «Помаранчевої революції» в Україні в 2004 році. Підтримка України з боку Польщі збереглася навіть коли Київ розвернув свою зовнішню політику в російський бік за часів президента Януковича. Варшава активно лобювала проект Східного партнерства ЄС в цілому та Угоду про асоціацію між ЄС та Україною зокрема. Місія Квасневського була започаткована у 2012 році для врегулювання складних наслідків «вибіркового правосуддя», яке негативно впливало на відносини між Україною та ЄС із моменту ув'язнення Юлії Тимошенко. Після подій Євромайдану відносини між Польщею та Україною повернули значну частину оптимізму. Однак, справи погіршилися внаслідок окупації Криму Росією. Довгострокові наслідки кроків Кремля в Україні відчували як в Києві, так і у Варшаві. Стратегічне партнерство вимагало перегляду порядку денного.

Отже, у Польщі й Україні достатньо спільного потенціалу задля того, щоб впливати на регіональні політичні процеси й формувати новий порядок денний у сфері безпеки. Цей порядок денний має бути реалістичним та брати до уваги поточні політичні й геополітичні реалії. Дієве стримування російської загрози, більше уваги з боку ЄС та НАТО до Східної Європи, потужніші інфраструктурні можливості й менше недовіри або історичних спекуляцій – це разом може зробити регіон більш безпечним.

Перелік посилань

1. Мелекесцев К.І, Бут О.М. Україна та Республіка Польща: еволюція від білатеральних відносин до євроатлантичної інтеграції: монографія. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. – 200 с.

2. Україна–Польща: стратегічне партнерство в системі геополітичних координат: Зб. наукових праць II міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 14–15 травня 2020 р. – К.: «Міленіум», 2020. – 225 с.